

melyeket sokszor az illető könyvtár is megszerzett már vagy sorozatos munkák egyes részeit, melyek folytatását a legtöbbször maguknak a könyvtáraknak kell drága pénzen beszerezniök.

X. PELLETIER, a Bibliothèque nationale főkönyvtárosa, a könyvtárak egészségtanáról beszél jobbára a Páris első könyvtárában szerzett tapasztalatok alapján. Ezt a cikket érdemes lenne egész terjedelmében közölni, ha volna reménység reá, hogy megszívlelnék a mi könyvtáraink intéző körei. Mi e tekintetben még a maradi franciakat sem érjük el. A Nemzeti Múzeum könyvtárában pl. a tisztálkodás egyetlen eszköze a vízvezetékcsap, melyhez egy közös szappan s két közös törülköző járul, amely utóbbiakat még csak naponkint sem cserélik fel tisztával. Valóban: *sapientia sat!*

GYALUS ISTVÁN.

Catalogue de la bibliothèque de l'Institut Nobel Norvégien. I. Littérature pacifiste. Kristiania. MCM XII. H. Aschehong & Co. 4-r. 10 l. 226. hasáb, 227—238. l. Ára 12 K.

A kristianiai saját palotájában székelő Norvég NOBEL-Intézet könyvtárát első titkára Ch. L. LANGE 1902-ben kidolgozott tervezete alapján létesítette és fejleszti. E könyvtár eredetileg a norvég NOBEL-bizottság segédeszközének volt szánva, de e keretből csakhamar kinőtt s annyira bővült, hogy mindenki hasznát veheti, aki a világbéke és nemzetköziség eszméivel foglalkozik. A könyvtár a következő négy osztályra szakad: 1. A békemozgalom irodalma. 2. Nemzetközi köz- és magánjog, beleértve az arbitrage, nemzetközi konferenciák, egyesületek és intézetek irodalmát. 3. A modern kor (1789. óta) politikai és diplomatikai története különös tekintettel a nemzetközi politika nagy kérdéseire és a kevert lakosságú államok nemzetiségi problémáira. 4. Társadalmi tudományok. A katalógus e négy résznek megfelelően négy kötetből fog állani. Most jelent meg a békemozgalomra vonatkozó anyagot felölelő rész címjegyzéke egyoldalú szövegnyomtatásban, úgyhogy a címek szétvághatók és felragaszthatók. Az anyag rendkívül gazdagsága, noha a gyűjtemény korántsem teljes, bibliografiai segédeszközzé avatja e díszes kiadványt, mely a következő kép csoportosítja a tizedes osztályozás szerint felállított könyvanyagot: I. Könyvészet. II. Kézikönyvek. III. A béke gondolatának története. 1. Történeti művek. 2. Egyes írók (1815. előtt.) IV. Egyetemes szövetség és nemzetköziség. 1. Egyetemes vagy európai szövetség. Nemzetközi szervezet. 2. Nemzetköziség. 3. Nemzetközi intézmények. V. Hazafiság. VI. Béke és háború bölcselete.

1. Az erkölcsi eszmék története. 2. Társadalmi erkölcsstan. 3. A béke és háború filozófiája. VII. A békéről és háborúról szóló általános tanulmányok. VIII. Különböző iratok, 1. Gyűjtemények. 2. Tanulmányok, röpiratok. 3. Egyházi beszédek. 3. Előadások és beszédek. 4. Feliratok, kérvények, levelek, manifesztumok stb. IX. Időszaki kiadványok. 1. Folyóiratok. 2. Évkönyvek. 3. Almanachok. X. Intézmények. 1. Interparlamentáris szövetség. 2. A norvég parlament Nobel-bizottsága. 3. Nemzetközi békeegyesület (Monaco). 3. Nemzetközi állandó békeiroda (Bern). XI. Béke-egyesületek. 1. Nemzetközi szövetségek. 2. Nemzeti egyesületek. XII. Békekongresszusok. 1. Világkongresszusok. 2. Nemzeti kongresszusok. XIII. Múzeumok és kiállítások. XIV. A béke-mozgalom története. 1. Egyetemes történet. 2. Egyes nemzetek. 3. Életrajzok. XV. A béke és a felekezetek. XVI. A béke és a közgazdasági és társadalmi kérdések. 1. A társadalom és a béke. 2. A közgazdaság és a béke. 3. A pénzügy és a háború. 4. Különböző gazdasági problémák. 5. Szociálistmus és háború. XVII. A béke és a közoktatás. 1. Tankönyvek. 2. Olvasókönyvek. 3. Gyermekek-katonák. XVII. A nők és a béke. XIX. A szépművészet és a béke. 1. Festészet. 2. Zene. XX. Pacifista irányzatú szépirodalom.

Az 1912. április 1-én lezárt anyaghoz gondos név- és tárgymutató készült. A magyarországi békemozgalom teljesen elégtelenül van képviselve a gyűjteményben. Az interparlamentáris szövetség magyar osztályának volna a feladata e hiány pótlásáról gondoskodni olyképp, hogy összeállíttatná a békemozgalom magyar irodalmának könyvészetét s beszerezve ennek alapján a műveket, azokat ajándékképp átengedné a kristiániai intézetnek.

G. P.

KÜLFÖLDI FOLYÓIRATOK SZEMLEJE.

La bibliofilia. XIV. évfolyam. 10—11. szám (1913. január—február):
 A. BOINET: Le psautier de Paul III. conservé à la Bibliothèque nationale de Paris. (Léon DOREZ-nek a III. Pál pápa zsoltáros könyve miniatúráit reprodukáló kiadását ismerteti, összefoglalva a tudós szerző kutatásainak eredményeit, melyek szerint a lodèvei Vincent RAYMOND volt a miniatúrokat mestere.) — G. BOFFITO és P. NICCOLARI: Bibliografia dell' aria. (E meteorológiai könyvészet II. része, mely az Aguglia—Alberti L. B. nevek közé fogható anyagot öleli föl.) — Enrico CELANI: Manuziana. (RENOUARD: Annales de l'imprimerie des Aldes 3. kiadásának egy példányát ismerteti, mely egykor Anicio BONUCCI di Fano tulajdonában volt, aki 43 lapra terjedő kéziratot *supplemento*-val egészítette ki.)